

สยามทีวี

วัน ๑๗ เดือน ๖.๓. พ.ศ. ๒๕๕๖ ๑๙๖๖

ขยายผลสำเร็จจากศูนย์ศึกษาฯ พิษณุโลกฯ

๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๙

“...ศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่มีอยู่ในจังหวัดนราธิวาส ก็เป็นศูนย์ศึกษาที่เน้นหนักไปในทางค้นคว้าวิจัยและบริการในชีวิตความเป็นอยู่แบบที่เป็นอยู่ในภาคใต้ หนักในทางดินที่เป็นพรุ ซึ่งเป็นปัญหาเพราะยังไม่ได้ศึกษาพอ และเกี่ยวข้องกับกรมกองหลายกรมกอง ซึ่งอาจจะยังไม่ปรองดองกันคือไม่เข้าใจภารกิจพร้อมกันทีเดียว กันก็จะได้มีความเข้าใจกันได้...”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานเมื่อช่วงวันที่ 18 สิงหาคม-3 ตุลาคม 2524 ช่วงแปรพระราชฐานประทับแรม ณ พระตำหนักทักษิณราชธานีเวศน์

แต่ก่อนชื่อว่าจังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลาหรือว่าจังหวัดปัตตานีผู้คนในท้องถิ่นอื่นก็ย้ายหน้าแล้ว ขอย่าให้ได้มีฐานะปะปังกต้องไปพื้นที่นั้นโดยเด็ดขาดคงจะว่ากันไม่ได้ ไม่มีใครอยากเสี่ยงกับชีวิตที่อยู่ๆ แล้วไม่รู้จะอะไรเกิดขึ้น เป็นลูกหลงหรือลูกตั้งใจก็ควรเกิดขึ้นกับใครทั้งนั้น ถือเสียว่าหลีกเลี่ยงไว้ก่อนเพื่อความไม่ประมาท

ผมเพิ่งลงไปจังหวัดนราธิวาสมาเมื่อปลายเดือนพ.ย.นี้เอง ไปที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอสงธารณ์เนื่องมาจากพระราชดำริ อยู่ตำบลละลุอยู่เหนืออำเภอเมือง ไปนอนพักค้างอยู่ที่นั่น ไปสังเกตการณ์ “โครงการฝึกอบรมเกษตรกรครัวรายได้ผลสำเร็จของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอสงธารณ์เนื่องมาจากพระราชดำริ” เป็นโครงการที่จัดมารุ่นที่ 5 แล้วเป็นคนละชาวบ้านจากจังหวัดพิษณุโลกที่ทางจังหวัดคัดเลือกมาแล้วเข้าไปฝึกอบรมศึกษาเรียนรู้การประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ณ ศูนย์ศึกษาฯ ดังกล่าว

เพื่อนำเอาองค์ความรู้กลับไปปรับปรุงพัฒนาเป็นอาชีพเสริมหรือจะทำเป็นอาชีพหลักเพื่อสร้างรายได้ สร้างความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นนำมาซึ่งความสุขอย่างยั่งยืนให้ครอบครัวจนถึงให้ชุมชน ชาวบ้าน 100 คนนี้จึงกล่าวได้ว่าคือตัวแทนของ

ชาวพิภพที่ได้เดินตามรอยพระยุคลบาท มีโอกาสก็แวะไปยังหมู่บ้าน ไปคุยกับพี่น้องที่เข้าไปศึกษาเรียนรู้ฝึกอบรมอาชีพ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอสงธารณ์แล้วนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ อย่างเช่นที่บ้านโคกอิฐ-โคกโน ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ น้อมนำแนวพระราชดำริไปปรับใช้พัฒนาพื้นที่จนสามารถปลูกข้าวได้อย่างข้าวสังข์หยด ข้าวหอมกระดังงา หัวใจหลักของชาวบ้านคือเดินตามรอยพระยุคลบาทเศรษฐกิจพอเพียง

จากที่เคยล้มลุกคลุกคลานเพราะผลผลิตในอาชีพที่ทำมาดั้งเดิมไม่ก่อผลอย่างที่คาดหวัง ไม่ว่าจะด้วยเหตุทางธรรมชาติคือดิน น้ำไม่เอื้ออำนวย หรือเพราะผลอันเกิดจากการทำเพื่อมุ่งธุรกิจเกินไป เมื่อไม่ได้ผลตามคาดหวังรายจ่ายมากกว่ารายรับจึงนำไปสู่ความยากจน

วันนี้ชาวบ้านจัดปัญหาเหล่านั้นไปแล้วด้วยการน้อมนำแนวพระราชดำริมาปรับใช้สู้กับสภาพแวดล้อมเดิมๆ กลับคืนพื้นวิถีชีวิตด้วยอาชีพมั่นคง มีรายได้ถาวร นำไปสู่การมีกินมีเก็บ มีแบ่งปัน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตมีสุขอย่างยั่งยืน

ก่อนจะเล่าถึงภาพแห่งความสำเร็จ

(1)

ของชาวบ้านที่น้อมนำแนวพระราชดำริมาเป็นแสงสว่างส่องทางชีวิตชอคุยกับผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอสงธารณ์ เพ็ชรสุข ที่เพิ่งมารับตำแหน่งได้ราวหนึ่งปี แต่มีความคุ้นเคยกับพื้นที่ดีทีเดียวเพราะที่นี่คือจุดเริ่มต้นในชีวิตการทำงาน

“ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอสงธารณ์เกิดมาสวมลิบกว่าปีแล้ว เป็นพระมหากรุณาธิคุณที่มีพระราชประสงค์จะพัฒนาพื้นที่พรุที่จะไปแล้วมีความเปราะบางต่อการพัฒนามาก มีการแบ่งโซนคือพื้นที่ป่าสมบูรณ์ไม่เข้าไปแตะต้องพื้นที่เสื่อมโทรมเข้าไปดำเนินการ อัน

เป็นที่มาของโครงการแนวพระราชดำริแก้งัดดิน เพื่อพัฒนาพื้นที่เปรี้ยวจัดให้สามารถทำประโยชน์ได้ คือปลูกข้าวได้ ปลูกไม้ผลได้ ปลูกพืชไร่ได้ แล้วก็แนวพระราชดำริให้ทำโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม เพราะพืชที่ทดลองแล้วปลูกได้แน่นอนคือปาล์ม แต่ก็ยังถือว่าผลผลิตต่ำอยู่และทำให้การลงทุนสูง” ผอ.สายหยุดบอก

ผอ.สายหยุดขยายความอีกว่า มีการน้อมนำแนวพระราชดำริมาปรับใช้ในการพัฒนาอย่างเช่นแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ที่อาจจะต้องประยุกต์ตามความเหมาะสมอาจต่างไปจากพื้นที่อื่นๆ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นดินเปรี้ยวจัด ถ้าแนวพระราชดำริหลักคือแบ่งพื้นที่ 30-30-30-10 ก็ประยุกต์พื้นที่นี้ให้เหลือเพียง 25-28 หรือน้อยกว่าก็ต้องประยุกต์ใช้เพื่อให้สามารถทำประโยชน์ได้สูงสุด

“อย่างโครงการพัฒนาไบโอดีเซลตามแนวพระราชดำริ ตัวน้ำมันเราก็ใช้กับเครื่องยนต์ภายในศูนย์ แล้วก็ใช้ส่วนอื่นๆของไบโอดีเซลแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เช่นสบู่ เป็นต้น ในช่วง 30 กว่าปีที่ดำเนินการตามรอยเบื้องพระยุคลบาทจึงมีผลผลิตที่ดำเนินมากมายเกิน 200 เรื่อง มีทั้งที่เป็นผลสำเร็จอย่างยั่งยืน

และที่ไม่ได้ผลเท่าที่ควรก็มีแต่ก็ไม่หยุดพัฒนา อย่างเช่นการปลูกยางพาราซึ่งพบปัญหาในระบบชั้นของน้ำในดิน” ผอ.สายหยุด สรุป

เมื่อถามว่าการทำงานที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอสงธารณ์มีโอกาสได้เข้าเฝ้าฯ ใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาทหรือไม่ ผอ.สายหยุดคิดนิดหนึ่งแล้วบอกว่า เมื่อปี 2536 ทำงานใหม่ๆในตำแหน่งลูกจ้างทำหน้าที่ขุดหลุมดินเพื่อเจาะที่ชั้นดิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ทอดพระเนตร เข้าใจว่าในตอนนั้นพระองค์คงตรัสถามอะไรกับผู้ใหญ่ที่เฝ้าได้มีผลของมูลนิธิพระบาท แต่ด้วยความตื่นตื้นรู้ลึกว่าเข้าไปทั้งตัวที่ได้เฝ้าใกล้พระองค์ท่านหูอื้อไปหมด ไม่ได้ยินอะไรเลย

ก่อนรำลึกไปดูแลชาวบ้านเกษตรกรที่เข้าร่วมอบรมอาชีพอันเป็นกระบวนการขยายผลสำเร็จของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอสงธารณ์เกิดจากพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผอ.สายหยุดบอกว่า เป็นผู้ทำงานเกี่ยวกับดินมาตั้งแต่ต้น เป็นนักวิทยาศาสตร์เรื่องนี้ แม้จะย้ายไปอยู่ที่อื่นก่อนจะกลับมายังศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอสงธารณ์ก็ท้าววิจัยเรื่องดินในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินำมาอย่างต่อเนื่อง